

A TÜDŐ SARKÁBAN REKEDT ROSSZ LEVEGŐ

SZÜTS ZOLTÁN

A nepperek mohón esznek, szó nélkül. Ha tehetnék, lélegezni is alig lélegeznének. Időnként az orrukon kifűjják a levegőt a falatoknál, halkan, nehogy észrevegyék őket, s csak úgy lapátolják be a sonkás-tormás tekercecseket a hidegtálról. A műanyag nyelű villán rezeg a kocsonyaszerű kaszinótojás. Falatonként veszik magukhoz az ételt, nem terveznek előre, késsel és villával nyúlnak érte, de már nem az aranysegélyű tányérukba – melyek már gyakorlatilag üresek, csak egy kis szószmaradék van rajtuk –, hanem egyenesen a szájukba teszik, úgy, hogy alig van idejük megrágni, már jön is a következő falat. A köretből is vegyetek, mutat a tálra Attila, abban van a vitamin. Addig nem mentek sehova, míg meg nem eszitek az egész tálat, mondja, és vigyorog. Ne mondja senki, hogy éhesek maradtatok nálunk. Meg aztán még a zsebetekbe is rakhattok. Egyszer volt nálunk egy gyerek, valami verseny volt, talán matematikából, és minden családnak be kellett fogadni egy gyereket, az ebéd után apám azt mondta, hogy tegyél a zsebedbe is palacsintát, az pedig betette, úgy megijedt tőle. Látjátok, milyen jó a buli, éreztétek jól magatokat.

A nepperek csak lopva mernek föltekinteni, egy-egy falat között körülnézni a helyiségben, s éppen csak annyi időre, amíg újabb falatot nem vesznek magukhoz. Milyen furcsa, mondaná a nagyobbik, de eszébe jut, hogy nem szólhat, milyen furcsa, hogy bár most mindent meg kell ennie, nem képes rá. Nem kívánja. Pedig, ha valami tetszik neki, azzal csak úgy tudna betelni, ha megeszi, a szájába veszi, de nem rágja meg,

nem nyeli le, egészben megtartja a szájában, egy női fenék, egy könyv és a fák ősszel. A fákat is szívesen megenné a sok színükkel együtt. Egyszerűen csak a szájában tartaná őket, szájüregével letapintva a korvonalait. De nem szól. A tágas szoba három oldalán nagy, földig érő régi tükrök, aranyozott kézi kidolgozású fakerettel, mely olyan, mint a nap sugara. Gyönyörű kézzel faragott darabok ezek, de közelebből látszik, hogy már lepattogott a máz, és lerakódott a por a kirepedezett fára, a foncsor pedig megkopott, helyenként bosszantóan fekete. A negyedik fal csupa ablak, ez néz a Moszkva térre. A súlyos vörös bársonyfüggönyök félrehúzva, látszik, hogy párszor már megáztak, terhesek, tele vannak füsttel, a falvédő már egy kicsit kikopott, a teraszajtó nyitva, itt jön be egyedül levegő, az is alig, pedig akár áradhatna is, nagy füst van bent, időnként kísétál egy-egy ember. Csak egy kis levegő jönne már be, kívánják a nepperek. Olyan ez, gondolja a kisebb, mint amikor kiskorában, amikor rendszeresen rosszul volt a buszon a hosszú utazások során, azt várta, hogy minél több utas szálljon fel, hogy tovább áramoljon befelé a levegő a busz ajtaján.

A dagadtabb nepper fölneáz, felemeli az aranszegélyes whiskyspo-harat, beleszik úgy, hogy vastag tormás nyomot hagy a karimáján, így teszi vissza. A szemben levő tükörből látszik az egész szoba, onnan próbál lopva figyelni. Az ablak melletti sarokban egy nagy diófa íróasztal, négyen is alig mozdítanak meg, rajta két papíroszlop, az asztal közepén számítógép, itt nem ül senki, kerüljétek el, mondta mindenkinek Attila. A szobában sokféle fotel, mindegyikben ülnek vagy fekszenek, egy személy vagy több, mellettük egy-egy whiskysüveg, összesen lehet vagy egy tucaat. Az egyik nepper hirtelen nagyot nyel, majd duzzadt nyakerekkel kiköpi a falatot az egyik tányérba. Most mi lesz? A kis francia fogoly, mondja Attila, és nevet. A nepperek mennének, szöknének, de nem találják a kabátjukat, amikor megérkeztek, nem is néztek körül, csak az ajtó melletti rekamiéra dobták a nagy zavarukban, ahogy betuszkolták őket.

A megbeszélrt időben érkeztek, éjszaka egykor, gyorsan megtalálták a lakást, ismerték a környéket, frankó hely ilyesmire, mondta a kisebb. Fölcsöngettek a kaputelefonon. A lépcsőházban csendben maradtak, villanyt nem gyújtottak, az elhajlott nádat meg nem jörték, tapasztalt árusok voltak. Egymás mellett mentek, időnként a falba kapaszkodva a csigalépcsőkön, a korlátot nem használták. Övéké itt a biznisz a

Moszkva környékén, más labdába se rúghat, mert jól kikészítik. Hozták az anyagot, jó kis gyantás füvet, elsőrendű az áru, Argentínából jött, mondta a nagyobbik az érkezéskor, kurva gazdagok laknak ezen a környéken, a fene sem gondolná, mondta a kisebb, a téren meg csórók gyülekeznek. Csak nézd meg a titulusokat, majdnem mindegyik doktor, s ráadásul külföldi, tudnak ezek élni. Megbízhatók, mondta a nagyobbik, mindig szerettem doktorokkal kereskedni, rendesen fizetnek. A doktor az úriember. Én azért nem írnám ki az ajtóra, hogy doktor, mondja a kisebb, az olyan felvágásféle. Az ajtó szürke, nevet nem ír, csak számot. Becsöngettek, és Marko nyitott ajtót, csak kilincsre volt csukva, a sok zár és heveder tárva-nyitva, fityegnek a láncok. Nem ő hívta őket, de gyorsan rájön, miért vannak itt. Jó az anyag, mondta, csak sokba kerül, és morzsolgatta a virágokat, finom gyantás, az a király. Sok, sok, mondogatja, sok a kétezer-ötszáz grammjéért, nem leszünk így jóban, srácok. Csak meg tudunk egyezni valamiben. Mire gondolsz, kérdezi a kisebb, menjünk, mondta a nagyobbik nepper, akinek vastagabb az aranylánca, nem lesz itt ma este biznisz, és rángatta a kisebbik kabátujját, induljunk már, te köcsög. A francnak jöttünk éjszaka ide, nem lesz itt pénz, tűnjünk, lépett vissza a sötét folyosóra. El tudjuk ezt még másnak is passzolni. Várjatok egy kicsit, mondta Marko, és eldölt, az ajtófélfá tartotta meg. Várjatok. Szerintem jó bizniszt csinálhattok még ma este velem. Én kizárólag üzleti beállítottságú vagyok, kizárólag. Itt van ez az ötvenmilliárd dináros, és elővesz egy papírpénzt. Kurva sok pénz ez, nehéz ésszel felfogni. Ötvenmilliárd. Gondolom, nem is láttatok még ilyet. Elég sok nulla van, de azért el lehet olvasni. Figyelsz, ez ér tizenkétezer forintot. Érted? Jó kis ropogós, banktisza, és ami a legfontosabb: nem hamis. Mert sokan át akarják verni az embert. Sohasem tudod, kivel állsz szemben. Megfogja a bankót a két szélén, és rángatja. Jó hangja van, mi? Hogy lássátok, kivel van dolgotok, megveszem kétezer-ötszázért grammját, egye fene, ideadod az anyagot, és adsz még pont kétezer pengőt. Biznisz? A nagyobbik elindulna lefelé a lépcsőn, már ki is lép az ajtón, de Marko előveszi gatyájából a pisztolyát, és a homlokához szegezi. Biznisz, kérdezi. Többen is kijönnek a lakásból, a nepperék egy szót sem szólnak, állnak egy helyben. Hagyd őket, mondja Attila, és kiveszi Marko kezéből a pisztolyt. Az nem ellenkezik. Menjetez haza, fiúk, mondja, de Marko egy nagy késsel jelenik meg, és a nagyobbik torkának szegezi. Az még mindig nem mozdul. A fenébe,

megvágta, mondja Attila, gyertek be, és betuszkolja őket. Bocsássatok meg, üljetek le, és egyetek valamit, a vendégeim vagytok, éreztétek otthon magatokat. Azok leveszik kabátjukat, és a fotelokba ülnek az üvegasztal elé.

Marko egy kicsit lecsillapodik, megfogja a kamerát, amit az íróasztalon talált, és faltól falig lopva magát, körbejár. Megpróbálja közelíteni az arcokat. Főleg a lányok érdeklik. Élvezi, ahogy megjelennek a képernyőn. Körbejárja az összes szobát, amikor a sarokban ülő három férfi megkéri, hogy őket ne vegye föl. Ekkor megunja a játékot, leteszi a kamerát az íróasztalra, és átküzdve magát a vastag függönyön, kimegy az erkélyre. Figyeli a várost. Egy vörös hajú nő utánamegy, melléáll. Egy ideig hallgat, majd megszólal. Milyen szép az este. Nem is kell kabát. Nem gondoltál még arra, hogy egyszer csak nekiindul a városnak, csak úgy terv nélkül? Amerre visz az utad. Nem, mondja Marko. És arra, hogy nem érdekel, hogy mit hoz a holnap. Hogy élvezd ezt az estét, a várost, a beszélgetést. Közben Markóhoz bújik. Hagyjál már a hülyeséggel, válaszolja Marko. A nő bemegy. Marko most érzi meg a füst után a friss levegőt. Köhögni kezd. Mélyeket lélegzik, de nem telik be vele, mintha szövetet nyelne. Az édesanyja arra tanította, hogyha fenyőerdőben sétál este, fújja ki az összes levegőt a tüdejéből, majd próbáljon még fújni, izomból, hogy a tüdő sarkaiban rekedt rossz levegő is kimenjen. Marko megjegyezte, hogy *rossz levegő*, és egy kicsit félt is tőle. Hogy olyasmit hordoz magában, amitől nem tud megszabadulni. Ilyenkor kell nagyot lélegezni. Utoljára tizenöt éve tette Szlovéniában, amikor édesanyjával a Viktória hotelban szálltak meg. Miután nagyot fűjt, köhög. Párszor megismétli. Valaki félrehúzza a függönyt, és a hangos zene kiözönlik, a szemben lévő lakásból két öreg kiordít, kézzel mutogatnak. Halkítsátok már le, késő van, mit képzeltek, Marko visszakiált. Ez tart egy ideig. Utána bemegy, iszik egy kicsit, egyedül táncol. Ne haragudj, mondja a vörös hajú nőnek. Amikor már úgy érzi, rosszul van, újra kimegy levegőzni. A korlátba támaszkodik. Megpróbálja kipréselni magából a rossz levegőt. Hirtelen lehány az erkélyről. Attila észreveszi, és bevoncsolja. Beviszi a mosdóba, ide hányjál a vécékagylóba, mondja, majd én tartom a hasad, egy kicsit megemeli a görnyedő Markót a homlokánál és hasánál fogva. Ne hagyj itt, mondja Marko, és letérdel a kagyló elé. Veled leszek, válaszolja Attila. Mindjárt fölkelek. Maradhatsz, mondja Attila, és háttal nekidől a falnak. Emlékszel, kérdezi

Marko, amikor kihánytunk a munkásszálló tizedik emeletéről? Másnap láttuk, hogy lehánytuk a kajás zacskikat, mert akinek nincs hűtője, az kilógatja az ablakon. Vörös lett az egész, mert a pultos kislány a végén csókért adta a cherrys Garonét. Legalább tíz percig még a mosdóban maradnak.

Amikor kijönnek, látják, hogy a nepperek már mennének. Ne menjetek még, kéri őket Marko, és átöleli a kisebbet, mondd meg Attila, hogy maradjanak. Ne menjetek még sehova, egyetek még egy kicsit. A köretből is vegyetek, mutat a táltra Attila, abban van a vitamin, mondja. Addig nem mentek sehova, míg meg nem eszitek az egész tálat, mondja, és vigyorog. Attila egy ideig ott marad mellettük, nevetgél. Marko addig körbesétál, iszik egy kis vodkát. Attila odamegy hozzá, Marko elkezd mesélni. Emlékszel, amikor néztük a Kölyköket? Milyen furcsának tartottuk, hogy állandóan mozog a kamera. Egész filmen keresztül. Elég merész technika. Még szédültünk is tőle, fel kellett tennünk a lábunkat az előttünk lévő székekre. Még szerencse, hogy olyan kevesen voltak a Toldiban. Hát azért volt, mert be voltunk szíva, múltkor láttam a filmet, nem ilyen. Mások mondták, hogy nem úgy van ám, nem mozog a kamera. Nem hittem el. Amit mi láttunk, biztos a rendezői változat volt, válaszolja Attila. Lehet, mondja Marko, és egy kicsit még beszélget Attilával, majd újra megindul az erkély felé, a vörös nőt keresi, Attila bevezeti a végére, újra fogja a homlokát, majd megemeli a hasánál fogva, amíg az hány.

Marko átöleli a kagylót. Hagyjál itt meghalni, mondja, hagyjál meghalni, úgyis mindennek vége. Semminek sincs értelme. Hagyjál itt megdögleni. Te jó ember vagy, Attila. Te vagy az egyetlen barátom. Megpróbál föltápáskodni. Meg a zene. A zene sohasem hagy el. Goldie, Spedy J, Roni Size. Ők mindig velem vannak. Ha nem lennének, már rég végeztem volna magammal. Hidd el, ezt most komolyan mondom. Nem érdekel semmi sem. Semmi sem köt ide, szar az egész. Én megyek és leugrom, mondja Marko, és megindul az ablak felé. Attila utánamegy, megáll mellette. Az erkély alatt a hangos zenére megáll egy csapat fiatal, kiabálnak. Egy ideig táncolnak az ablak alatt. Hé, buli van, felmegyünk mi is. A kurva anyátokba mentek, kiabálja vissza Marko, és elkezd köpködni az erkélyről. Amikor azok elmennek, elindul a végé felé. Attila követi, a kagyló előtt megemeli a hasánál fogva. Hagyjál már, csak hugyozni akartam, mondja az. Erős sugárral bombázza a csészét, pon-

tokra összpontosít, egy-két elhaló sugárral végez, és felhúzza a sliccét. Tudod, hogyan kell mesterséges lélegzést adni egy csecsemőnek? Kifújod a teljes levegőt a tüdődből, és utána, még amit ki tudsz fújni, azzal lélegezteted, mondja Marko. Ez a kipréselt sugarakról jutott eszembe.

Attila leülteti Markót egy fotelba, az elalszik. Egyszerre csak kiáltások hallatszanak az erkélyről. Attila egyik osztálytársa a Markótól elvett pisztollyal veszi célba a szemközti erkélyen rendőrökkel fenyegetőző idős házaspárt. Azok nemsokára bemennek. Marko félálomban szorítani kezdi a fülcimpáját. Egyik barátjától tanulta a trükköt, hogy így könnyen kijózanodhat. Ha tudomására jutok, hogy részeg vagyok, az azt jelenti, hogy már józanodom, mondja magában. Úgy tűnik, hatásos. Időközben mindenki bejön az erkélyről, rendőrautó villogójának a fénye jön be a szobába, és visszaverődik a tükrokon. Már alig van valaki ébren. Izzalom, csak történik valami, mondja magában Marko. Pár perc múlva csöngetnek az ajtón. Rendőrség, nyissák ki, hallatszik az előszobából. Attila megy ajtót nyitni, miután megmutatta diplomata útlevelét, a rendőrök nem jönnek be, de megkérik, hogy halkabban mulassanak. Attila bocsánatot kér. A történetek után a sarokban ülő három öltönyös alak párszor megüti, majd életveszélyesen megfenyegeti az imént még az erkélyen pisztollyal hadonászó fiút. A nepperek várnak még egy kicsit, majd fölkelnek, de nem találják a kabátjukat.